

рослинництво: теорія і практика. 2022. Вип. 4 (6). С. 39-47.

4. Мащенко Ю.В., Семеняка І.М. Удосконалена технологія вирощування гречки в умовах Північного Степу України. Київ : Аграрна наука, 2018. 184 с.

5. Oljača S., Dolijanović Ž., Oljača M., Đorđević S. Effect of microbiological fertilizer and soil additive on yield of buckwheat (*Fagopyrum esculentum* Moench) under high altitude conditions. *Ratarstvo i Povrtarstvo*. 2012. Vol. 49(3), P. 302–306

6. Орловський М. Й., Тимошук Т. М., Конопчук О. В., Войцехівський В. І., Дідур І. М. Вплив елементів технології вирощування на продуктивність пшениці озимої в умовах Західного Полісся України. *Scientific Horizons*. 2019. №11 (84). С. 77–85.

УДК 37.018.46:37.091.33:37.015.3

Мудрак О. А., Пономарьов О. В., здобувачі вищої освіти*

Державний біотехнологічний університет

e-mail: Alex.mudrak777@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ТА МОТИВАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ЗВО ПРИФРОНТОВИХ І ПРИКОРДОННИХ ОБЛАСТЕЙ ДО ТРИВАЛОГО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

В сучасних умовах дистанційне навчання стало невід’ємною складовою освітнього процесу в Україні. За останні роки тривалість такого навчання значно зросла через низку об’єктивних причин, зокрема через пандемію COVID-19 у відповідь на яку, Україна, як і багато інших країн світу, запровадила карантинні обмеження, які включали заборону масових зібрань та фізичних контактів, зокрема в навчальних закладах. Таким чином дистанційне навчання продовжилося у зв’язку з повномасштабним вторгненням Російської Федерації та введенням воєнного стану. Наразі дистанційне навчання залишається актуальним у прифронтових та прикордонних регіонах країни.

Такі різкі й тривалі зміни в соціальному просторі студентів викликають потребу в їх мотивації та адаптації до умов освітнього процесу. Виникає необхідність аналізу причин та наслідків тривалого переходу на дистанційне навчання, а також розробки стратегій підтримки здобувачів вищої освіти в умовах дистанційного формату навчання.

У сучасних умовах тривалий перехід на дистанційне навчання висуває перед здобувачами й закладами вищої освіти низку викликів, які охоплюють емоційні, технічні, соціальні та мотиваційні аспекти. Відсутність звичної соціальної взаємодії зі своїми однолітками та викладачами значною мірою впливає на емоційний стан студентів, спричиняючи стрес, депресивні настрої та зниження загальної мотивації до навчання. Ці проблеми підсилюються нестачею практичних занять і лабораторних робіт, що знижує якість освіти в галузях, де важлива фізична присутність та інтерактивна взаємодія [1].

*Науковий керівник – Новікова В. Є., канд. пед. наук, доцент

Емоційна підтримка є важливим елементом адаптації студентів до нових умов. Важливо забезпечити доступ до консультацій з психологами, організувати онлайн-групи взаємодопомоги та проводити регулярні тренінги з розвитку стресостійкості й емоційної саморегуляції. Такі заходи не лише покращують моральний стан здобувачів, але й сприяють формуванню у них навичок емоційної стійкості, які є важливими у професійній діяльності.

Технічні аспекти також відіграють ключову роль у забезпеченні ефективності дистанційного навчання. Нестабільність інтернет-з'єднання та відсутність необхідного обладнання негативно впливають на якість навчального процесу. Впровадження програм технічної підтримки, надання субсидій на придбання обладнання та консультації з налаштування техніки дозволять значно зменшити ці труднощі. Крім того, заклади освіти мають активно розвивати інфраструктуру для підтримки стабільного інтернет-з'єднання, особливо у віддалених та прикордонних регіонах [1].

Адаптація здобувачів до умов дистанційного навчання вимагає від них нових підходів до організації власного часу та процесу навчання. Самостійна робота з навчальними матеріалами потребує високого рівня самодисципліни, вміння керувати своїм часом і встановлювати пріоритети. Для розвитку цих навичок доцільно проводити вебінари та тренінги, надавати докладні методичні матеріали й організовувати консультації з викладачами [2].

Мотивація здобувачів у дистанційних умовах потребує особливого підходу, що включає регулярний зворотний зв'язок, індивідуалізовані консультації та організацію інтерактивних заходів. Залучення успішних випускників і професіоналів до проведення мотиваційних лекцій, воркшопів і тренінгів дозволяє здобувачам побачити практичну цінність отриманої освіти та окреслити перспективи професійного зростання [3,4].

Особливу увагу слід приділити здобувачам із малозабезпечених сімей та тим, хто проживає у прифронтових регіонах. У таких випадках необхідно впроваджувати програми фінансової підтримки, що включають стипендії, гранти та забезпечення здобувачів базовими технічними ресурсами. Для цих категорій здобувачів важливо створювати індивідуальні плани навчання, які враховують обмежені можливості доступу до інтернету або технічних засобів.

Попри численні виклики, дистанційне навчання відкриває нові можливості для розвитку освітнього процесу. Розвиток сучасних освітніх платформ, інтеграція інноваційних технологій, адаптація навчальних матеріалів і створення умов для безперервного навчання навіть у кризових умовах сприятимуть підвищенню якості освіти. Комплексний підхід, що охоплює технічну, психологічну й освітню підтримку, дозволить забезпечити не лише стабільність навчального процесу, але і його розвиток відповідно до потреб сучасного суспільства та ринку праці.

Список літератури:

1. Шайхлісламов З., Пономарьова М., Фоменко В., Золотарьова, С. (2024). Пріоритети та недоліки дистанційної форми навчання і виховання в умовах воєнного стану. *Вісник науки та освіти*, (7 (25)).

2. Шайхлісламов З., Пономарьова М., Фоменко, В. (2024). Філософія людського спілкування та науково-психологічні підходи до визначення адаптації. *Наукові інновації та передові технології*, 5 (33).

3. Фоменко В. (2023). Мотивація здобувачів до дистанційного навчання у вищих навчальних закладах за умов воєнного стану. ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут». 2023, 194.

4. Артеменко А. К. Мотивація та стимулювання праці в ефективному управлінні та інноваційній діяльності підприємства / А. К. Артеменко, В. В. Антощенкова, М. С. Пономарьова // Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки. - 2020. - № 1. - С. 152-163. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhnu_ekon_2020_1_14.

УДК 633.15:631.5:631.527:581.19

**Музафаров Н. М., Понуренко С. Г., Кузьмишина Н. В., Барсуков І. П.,
Сікалова О. В., канд. с.-г. наук, старш. наук. співроб.**

Вакуленко С. М., наук. співроб.

Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН

E-mail: yuriev1908maize@gmail.com

ВПЛИВ ПОГОДНИХ УМОВ НА МІНЛИВІСТЬ МОРФОЛОГІЧНИХ ОЗНАК КУКУРУДЗИ

Останнім часом на більшості території України відбуваються часткові зміни атмосферної циркуляції, а саме підвищилися значення місцевих циклонів, зокрема чорноморських, середземноморських повітряних мас за рахунок зменшення впливу атлантичних повітряних мас і тим самим вологий кліматичний цикл змінився на сухий, що призводить до негативних наслідків при вирощуванні сільськогосподарських культур. В наслідок цього збільшується нерівномірність та інтенсивність опадів, тривалість бездощових періодів, зростає ймовірність агрономічно несприятливих атмосферних явищ [1,2].

При аналізі наукової літератури, що стосується кліматичних досліджень відмічено, що в останній час кожен другий рік супроводжується масштабними втратами врожаю через несприятливі кліматичні умови того чи іншого регіону.

Головною метою для селекціонерів є створення та впровадження в виробництво високопродуктивних сортів та гібридів польових культур із стабільною врожайністю. Ефективність добору за цінними морфо-біологічними та структурними ознаками не завжди може задовольнити селекціонера і в більшості випадків суттєво змінюється під впливом погодних умов. Тому важливо з'ясувати особливості формування і прояв ознак, визначити вплив кожної з них на загальну продуктивність і встановити взаємозв'язок між ними.

Наші дослідження виконані з використанням робочій колекції зразків кукурудзи лабораторії селекції і насінництва кукурудзи та зразків Національної колекції (НЦГРРУ) Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН, за